

Drie jongens op een onbewoond eiland

In deze serie verschenen

1. Een overval in de lucht
2. De jacht op het koperen kanon
3. Sensatie op een Engelse vrachtboot
4. Avonturen in de Stille Zuidzee
5. Drie jongens op een onbewoond eiland
6. De strijd om het goudschip
7. Tumult in een toeristenhotel
8. Drie jongens als circusdetective
9. Een dollarjacht in een D-trein
10. Een speurtocht door Noord-Afrika
11. Drie jongens en een caravan
12. Kabaal om een varkensleren koffer
13. Een motorboot voor een drijvend flesje
14. Een klopjacht op een kapitein
15. Een raderboot als zilvervloot
16. Nummer negen seint New York
17. Een meesterstunt in Mexico
18. Trammelant op Trinidad
19. Vreemd krakeel in Californië
20. Lotgevallen rond een locomotief
21. Pyjama-rel in Panama
22. Vreemd gespuis in een warenhuis
23. Wilde sport om een nummerbord
24. Hoog spel in Hongkong
25. Een vliegtuigsmokkel met verrassingen
26. Stampij om een schuiftrompet
27. Kunstgrepen met kunstschaten
28. Bombarie om een bunker
29. Ali Roos als Arie Baba
30. Heibel in Honolulu
31. Arie Roos wordt geheim agent
32. Cnall-effecten in Casablanca

*Drie jongens
op een
onbewoond eiland*

Willy van der Heide

Oorspronkelijk uitgegeven door: Stenvert, Meppel, 1950

© Willy van der Heide, 1950

© Nederlandse uitgave: Overamstel Uitgevers, Amsterdam 2015

© Omslagbeeld: Frans Mettes

Omslagontwerp: baqup

ISBN 978 90 499 2708 0 (paperback)

ISBN 978 90 499 2740 0 (e-book)

NUR 280

www.overamstel.com

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

De eerste nacht op het eiland

Twee Hollandse en een Amerikaanse jongen, met Winchester-geweren in hun handen, zaten op het gladde strand van een eiland in de Stille Oceaan en staarden naar een wit zeiljacht, dat langzaam van het strand wegvoer.

‘Daar gaan de boeven,’ zei Arie Roos, die dik was, met vuurrood haar en zijn hele huid vol sproeten. ‘En hier blijven we met zijn drieën alleen achter.’

De Amerikaanse jongen bewoog zijn kaken of hij gum kauwde en zei kalm:

‘Beter met zijn drietjes alléén, dan met een stel van die halsafsnijders van muiters, die loeren op de kans ons om zeep te helpen.’

Jan Prins, de derde van het stel, speelde met de grendel van zijn geweer.

‘We hebben het er heus niet zo slecht afgebracht... De muiters zijn tenminste afgedropen. Die dachten óns even in de luren te leggen! Ha ha!’

‘Ja – dat zat ze niet glad. Laten ze maar een eigen eiland opzoeken!’

Bob, de praktische Amerikaan, merkte op:

‘We kunnen hier nu wel blijven zitten en dat jacht nakijken tot we scheel worden, maar daar schieten we niet veel mee op. De zon is bijna onder. We moeten krijgsraad beleggen, want wie weet hoelang we hier met zijn drietjes moeten blijven leven... Op een onbewoond eiland nog wel.’

‘Is het wel onbewoond?’ vroeg Jan Prins, met zijn pink zand van zijn geweerloop vegend.

‘Frisse morge,’ riep Arie. ‘Misschien wonen er wel wilden. Menseneters.’

Jan zei droog:

‘Dan boffen we. Dan kunnen we jou ruilen voor andere dingen.’

‘Ze hebben van z’n leven niet zo’n mals boutje gevangen,’ grinnikte Bob. ‘En misschien is dit niet eens een eiland. Het kan best de kop zijn van een of ander vasteland.’

‘Klets,’ bromde Jan. ‘Wat is dat nu voor waanzin? We zitten hier midden in de Stille Oceaan. Hawaï is honderden mijlen weg. Als er hier een vasteland lag, hadden ze dat al wel ontdekt, lijkt me.’ Hij

grinnikte boosaardig. ‘Maar misschien heb jij, als slimme, jeugdige Amerikaan, méér geluk. Misschien word je een tweede Columbus. Grote koppen in de kranten: “Slimme Amerikaanse jongen vindt nieuw vasteland.”’

‘Dat nog nooit iemand heeft gezien,’ lachte Arie.

‘...waar zesbenige mensen wonen, met groen lichtende ogen...’

‘...en radar op hun neus...’

‘...en apestaarten, waar ze mee in hun neus peutereren.’

Jan pakte Bobs ene arm, hief die omhoog en schreeuwde dat het geluid terugkaatste van de rotswanden aan weerszijden van de baai: ‘Ziehier Bob Evers, de jeugdige ontdekkingsreiziger!’

Arie schudde spijtig het hoofd.

‘Jammer dat je geen ei hebt, Bob, anders kon je je vast gaan oefenen om het ding op zijn punt te zetten. Net als de ouwe Columbus.’

‘Ik zal jou op je punt zetten!’ brulde Bob, die er nu genoeg van had. Hij lichtte Jan Prins beentje en duwde hem met zijn neus op de grond. Arie nam ijlings zijn geweer, maar toen Bob wraakzuchtig naar hem omkeek, zat de roodharige Arie, met zijn sproetige neus vlak boven zijn wapen, de loop schoon te maken met een vuile zakdoek. Toen Bob dreigend op hem afkwam, riep hij:

‘Nee nee... Pas op! Ik maak mijn geweer schoon! Er mag geen zand aan komen!’

Maar daar trapte niemand in. Jan nam Arie zijn geweer af en Bob rustte niet, voor Arie een behoorlijke mond vol zand had gehapt. Daarna stonden ze alle drie weer in een kring; Arie proestend en spuwend, met het geweer onder zijn arm en Jan fijn zand uit zijn oor peuterend.

‘We lijken wel gek,’ zei Bob, ernstig wordend. ‘We staan hier te stoeien of we zo uit school komen. Laten we liever de ernst van de toestand beseffen en maken dat we voor de nacht onder dak komen.’

De drie vrienden keken om zich heen. Het eiland bestond hoofdzakelijk uit een hoge berg in het midden – waarschijnlijk een uitgedoofde vulkaan – waarachter de zon bezig was onder te gaan. Vanaf die berg liepen rotsige armen in zee, waartussen stukken vlak strand en dichtbegroeide valleien lagen.

‘Hoelang is het eigenlijk al geleden dat we de pieren van IJmuiden doorvoeren?’ vroeg Arie ineens.

‘Een maand of zo,’ bromde Jan. ‘Ik ben de tel van de dagen kwijtgeraakt. Het zal nu wel half augustus zijn of zoiets. In elk geval gaat de

school binnenkort weer beginnen. Zonder ons. Ha ha!’

De vader van Jan Prins, die kolonel was, en de vader van Arie Roos, die een vrachtrederij had, hadden hun twee zoons met een Roos-vrachtboot, de ‘Esperanza’, mee naar Buenos Aires gestuurd, in hun vakantie. De jongens vonden dat natuurlijk fantastisch! Een Amerikaanse jongen, Bob Evers, was ook meegegaan en alles ging prachtig, tot ze een paar honderd mijl van Buenos Aires in een storm raakten. Midden in de nacht botste de ‘Esperanza’ op een drijvend, oud wrak en begon te zinken. Alle opvarenden gingen in de reddingsboten en die, waarin Jan, Bob en Arie zaten, kreeg kort daarna contact met een onbekend stoomschip, ‘Frisco’ geheten, dat de drie jongens eerst aan boord liet klimmen en toen op volle kracht wegvoer, de rest der Hollandse schipbreukelingen aan hun lot overlatend. De verklaring voor dit ongehoord gedrag vonden de jongens, toen zij op de ‘Frisco’ aan het werk werden gezet als kajuitsjongens, koksmaat en leerlingmachinist. De ‘Frisco’ was bemand met muiters, die hun eigen kapitein van boord hadden gezet! Braggart, de muiterkapitein, had gebrek aan bemanning, voedsel en water; voer rond Kaap Hoorn de Stille Oceaan in, en praaide daar een Amerikaans zeiljacht, vragend of dat hem aan wat water kon helpen. Niets kwaads vermoedend, stemden de vier opvarenden van het jacht toe, maar nauwelijks hadden de muiters voet aan dek, of zij overmeesterden de vier mannen, en begonnen alle voorraden van het jacht naar de ‘Frisco’ over te brengen. Tot hun verbazing vonden zij ook enkele kisten met voor een miljoen dollar aan goud en juwelen, een schat, door de vier mannen van het jacht opgespoord en opgegraven. Onze drie vrienden, die al wekenlang loerden op de kans, de muiters een hak te zetten, bevrijdden de mannen, tijdens een onderlinge vechtpartij tussen de muiters die op dat jacht waren achtergebleven. Al het goud was toen echter al naar de ‘Frisco’ overgebracht, en er ontstond toen de merkwaardige situatie, dat het stoomschip ‘Frisco’ in handen der muiters was, en het jacht in het bezit van zijn oorspronkelijke bemanning, plus de drie jongens. De muiters op de ‘Frisco’, die nu het goud aan boord hadden, lieten hun op het jacht gevangen kornuiten in de steek, en voeren weg.

Aan boord van het zeiljacht was ernstig gebrek aan water, doordat de muiters zoveel hadden weggeroofd. Daarom zette het koers naar het dichtstbijzijnde Zuidzee-eilandje.

Onze drie jongens: Jan, Bob en Arie, gingen het eiland verkennen, maar terwijl zij aan land waren, speelden de op het jacht gevangen

muiters het klaar, los te breken, en het jacht weer te heroveren. Zij probeerden nog, wraak te nemen op de jongens, die toen op het eiland waren, maar dat zat niet zo glad! Tijdens de vechtpartij die volgde, werden twee muiters gedood, en de rest ging er met het jacht vandoor, de drie jongens, met alléén een losse sloep, op het eiland achterlatend.

‘Dat hadden we vanmorgen óók niet gedacht,’ bromde Arie. ‘Laten we opschieten, want over een kwartier is het donker.’

Jan stond naar de sloep te kijken, die een eindje op het zandige strand was getrokken.

‘Is ’t nou eb of is ’t nou vloed?’

Arie geeuwde van het ene oor tot het andere.

‘Wat doet dát er nou toe? Ik heb honger!’

Jan snauwde terug:

‘Dat doet er een hoop toe! Als jij niet altijd je denkvermogen gebruikte voor piekeren over eten, zou je snappen, dat onze sloep wegspoelt als de vloed nog op moet komen.’

Arie geeuwde weer.

‘Natuurlijk is het vloed, rund, anders zag je wel zeewier en wrakhout op het strand liggen.’

Die opmerking was zo raak, dat Bob en Jan elkaar alleen maar even aankeken. Arie’s hersens draaiden op een rare manier.

‘Je kunt op die vent nou nooit staat maken,’ zei Bob. ‘Zonder voorafgaande waarschuwing beginnen zijn hersens ineens te werken. Net zoals nou.’

Arie keek op van zijn geweer, en schoof zijn nu nog vuiler geworden zakdoek in zijn zak.

‘Zal ik jullie eens een tip geven? Maar je moet het niet verder vertellen. Mijn hersens werken het best als ik honger heb.’

Bob en Jan staarden hem onzeker aan.

‘Sta je ons nou een beetje voor de gek te houden?’ Arie keek onschuldig op.

‘Zie ik er uit als iemand die een vriend voor de gek houdt? Foei! Gaan we nog eten vanavond, of niet?’

‘We zullen jou op rantsoen zetten,’ bromde Jan. ‘Ten eerste bespaart dat voedsel en ten tweede hoeven wij dan minder te denken.’

Arie lachte alleen maar.

‘Laten we eerst alle losse rommel uit die boot halen,’ zei Bob. ‘Kom mee. We hebben nou genoeg mopjes getapt.’

Zij legden hun geweren dwars over een aangespoeld stuk wrakhout

en gingen naar de sloep. Er stonden nog twee lege watervaten in. Die tilden ze er het eerst uit.

‘Jammer, dat het er geen drie zijn,’ mompelde Arie. ‘Dan konden we ieder in een vat gaan wonen. Net als Diogenes.’

Jan snoof.

‘We zullen jou buiten laten slapen. Misschien ga je dan nog harder denken.’

‘Als iemand het in zijn hoofd haalt, één van deze vaten te beschadigen,’ waarschuwde Bob, ‘dan geef ik hem een flink pak slaag. Rol ze het strand op, en zorg dat er niks mee gebeuren kan!’

Arie en Jan rolden ieder een vat een goed eind het strand op, zetten ze overeind, en kwamen weer terug. Bob was in de boot bezig, de riemen, het roer en andere losse delen op het strand te gooien. Ineens gaf hij een schreeuw.

‘Hoera! Een bijtje! En moet je hier kijken!’ Hij hield iets in zijn hand omhoog.

‘Een blik gecondenseerde melk.’

Zij rommelden de hele boot door, ook in de bergruimten voor en achter, maar er was niets méér te vinden. ‘We mogen niet mopperen,’ zei Jan spottend. ‘Een heel blik gecondenseerde melk. Kunnen we met zijn drieën een heel jaar mee toe. En een bijl om het open te maken óók.’

Bob klom de boot uit, blik en bijtje in de hand. Zij stonden gedrieën tussen de riemen op het strand en keken om zich heen. De zon was nu laag achter de vulkaan top. De rand van de rots liep als een met Oost-Indische inkt getekend silhouet tegen de lichte westerhemel er achter.

‘We hebben hier gelukkig geen dekens nodig,’ zei Arie. ‘Maar liefst wél iets om op te liggen,’ bromde Jan. ‘Er zijn weinig dingen zo hard om op te slapen als wit zand, al zou je het niet zeggen.’

‘Als je maar zo slim bent om een kuiltje uit te diepen waar je heupen en je schouders in passen, gaat het best,’ zei Bob. ‘Waar zullen we heengaan?’

‘Ik heb honger,’ zei Arie.

Bob begon te wandelen, het strand op, in de richting van de plantengroei.

‘Hei! Waar gaan we heen?’ hijgde Arie, hem inhalend.

‘Naar huis!’ zei Bob.

Zij liepen nu gedrieën onder de eerste palmbomen door, en raakten

in het dichte kreupelhout. Bob stond plotseling stil op een kleine, open plek met rondom hem bosjes en struiken. Boven hun hoofd twinkelden drie heldere sterren door de waaier kruinen der palmbomen. 'Laten we hier een tijdelijk leger maken,' beval Bob. 'Opschieten! Overal tussen de bomen ligt kurkdroog zeewier dat bij stormen omhoog is geslagen... Sleep er wat van bij elkaar. Maar vlug!'

Verwarde bossen bruin en roodachtig zeewier, kurkdroog, zaten verstrengeld tussen de takken en wortels van struiken. Bij storm werden blijkbaar de golven hoog op het strand gejaagd. Als het water terugging, bleef het zeewier hangen, en werd door zon en wind gedroogd tot een ritselende, krakende massa, ziltig ruikend, maar zo zacht als hooi. Bob weerde zich intussen met het bijltje, kapte enkele wortels weg en maakte een open plek van ongeveer twee bij twee meter, omgeven door struiken. Toen hij klaar was, lagen grote hopen zeewier al te wachten.

'Nou de matras,' zei Bob. 'We moeten er maar op gokken, dat het niet gaat regenen.'

De drie jongens spreidden het wier uit over de open ruimte tot een dikke, zachte laag. Arie ging erop liggen, trok zijn knieën omhoog en kruiste zijn benen. 'Wat ligt dát lekker,' zuchtte hij. 'Geen dak, geen dekens. Zo maar onder de blote hemel.'

Bob kneep hem in zijn mopsneus, wat Arie woest overeind deed vliegen.

'Als je vannacht niet sterven wilt van de kou, moet je meer wier halen, want het is hier koud 's nachts, geloof dát maar.'

'Bestaat niet,' zei Arie. 'Dit eiland heeft een zeeklimaat. Het ligt midden in de zee. Hoe kan het nou koud worden?'

'Volgens de Encyclopaedia Britannica,' zei Jan, op de toon van iemand die automatisch iets uit het hoofd opdreunt, 'blijft de temperatuur op en in de buurt van de equator gedurende het ganse jaar vrijwel constant. De regenval is de meest veranderlijke factor van het klimaat hier. Die kan van jaar tot jaar, van maand tot maand en van dag tot dag zeer uiteenlopen. Bij hoge, rotsachtige eilanden valt er soms aan de windzijde tot 30 centimeter regen per jaar, terwijl het op de van de wind afgekeerde zijde dan vrijwel droog blijft. Laagliggende eilanden vangen veel minder tegen dan bergachtige, omdat de regenwolken eroverheen drijven zonder hun regenlading te ontlasten. En...'

'Grote gepantserde landschildpadden!' zei Bob Evers, met ontzag in zijn stem. 'Dreunt de vent dat zomaar uit zijn hoofd op?'

‘Praat me er niet van!’ zei Arie, in het donker bezig met het in orde maken van zijn wiernest. ‘De zot leest voor de ontspanning zo nu en dan een lettertje Encyclopaedia zoals jij en ik een Donald Duck. De enige praktische vraag is nu, of we hier aan de boven- of aan de benedenwindse kant van dit eiland zitten. Worden we vannacht nu koud en nat, of niet?’

‘Noch koud, noch nat’ zei Jan kort. ‘Het wordt langzaamaan wat koeler, dat is alles.’

Een lichte nachtwind suisde door de palm kruinen hoog boven hen. Enkele late vogels floten en vlogen van tak tot tak. Jan, Bob en Arie sleepten met bossen zeewier en ieder maakte een eigen hoop, met de bedoeling om in de nacht, als het koeler werd, onder het wier te krui-
pen. Toen ze ermee klaar waren, was het geheel donker ook.

‘Kunnen we geen vuur aanmaken?’ opperde Arie.

‘Ik zal jou een mep op je ogen geven, dat de vonken eruit spatten, net als bij de baron von Münchhausen,’ spotte Prins. ‘Waar wou je dat vuur mee aanmaken?’

‘Lucifers!’

‘Ga effe naar het winkeltje op de hoek en koop een doos,’ ried Bob, bezig met het platstrijken van zijn zeewier.

‘O best,’ zei Arie, stond op en liep de palmbomen door het duister in.

‘Zou die gek geworden zijn?’ vroeg Jan verbaasd.

Bob luisterde even, maar hoorde niets dan het geruis van de branding aan de windzijde van het eiland. Hij sprong op en riep:

‘Arie! Arie! Waar ga je heen? Arie! Waar ben je?’

‘Hier!’ zei Arie kalm en stapte tussen de palmen door op het zeewier. ‘Wat gillen jullie toch?’

‘Sukkel,’ schold Jan, die niet weinig opgelucht was en nijdig werd omdat hij zich voor niets ongerust had gemaakt. ‘Doe dan niet zo stom. We dachten dat je gek geworden was. Wat ging je doen?’

‘Lucifers kopen,’ zei Arie en ging op het wier liggen. Zijn gezicht was een bleke vlek tegen het donkere wier. ‘En waren ze nog open?’

‘Ja,’ zei Arie, ‘Ik heb maar meteen een grote doos meegenomen.’

Een lucifer vlamde op en liet de stomverbaasde gezichten zien van Jan en Bob, die met open mond naar het vlammetje zaten te staren.

‘Hoe...,’ begon Bob.

De lucifer ging uit, en hun ogen, verblind door het licht, zagen even niets anders dan sterren en vurige ballen. Toen wenden hun ogen weer

aan de duisternis en zagen de vage schim van Arie, die zei:

‘Ik wou, dat jullie nou eens ophielden met de flauwe mopjes. Toen ik opperde om een vuur aan te maken, wist ik, dat ik een doos lucifers in mijn zak had. Jullie hoeven niet te denken, dat ik imbeciel ben.’

‘Dat lijkt toch wel zo!’ brulde Bob. ‘Hoe haal je het in je hersens om een lucifer te verknoeien, net als daarjuist? We moeten met alles wat we hebben zo zuinig mogelijk zijn. En zeker met lucifers!’

‘Helemaal niet nodig,’ vond Arie. ‘Ik heb een Zeisskijker bij me. En in een verrekijker zitten vergrootglazen en verkleinglazen, zoals je misschien wel weet. Die kun je uitschroeven ook. En met een brandglas kun je altijd vuur maken.’

‘Als er zon is, sukkel,’ snauwde Bob.

Arie zweeg en gaf de grote doos keuken lucifers over.

Bob zei:

‘En laten we nou metéén inventaris opmaken van alles wat we bij ons hebben en bezitten. Alles is kostbaar.’

‘Kunnen we geen vuur aanmaken?’ vroeg Jan. ‘Buiten onder de palmbomen.’

Bob aarzelde en antwoordde:

‘O.K. Maar dan moet het vuur vannacht worden aangehouden. Dat spaart lucifers.’

Zij stonden op van hun wieren bed en gingen hout zoeken. Dat was geen al te moeilijk werk. Het was al geheel donker geworden, maar boven hun hoofden, aan de heldere hemel, stonden zoveel sterren, dat op het witte zand van het strand de stukken wrakhout duidelijk zichtbaar waren. Binnen een kwartier hadden zij een geweldige stapel verzameld. Het vuur werd gebouwd volgens alle regelen der kunst. Een vuur bouwen lijkt, net als een kachel aanmaken, zo verschrikkelijk eenvoudig, maar er zijn hele troepen mensen, die het nooit leren. Een vuur en een kachel moet je aanvoelen en begrijpen, net als een auto en een zeilboot. Zij legden eerst een hoopje droog, los zeewier op de grond, daaroverheen kriskras kleine takjes en houtjes. Daar weer over, puntig opgebouwd, een kegel van grotere stukken hout. Plechtig werd een lucifer aangestoken. Bob had nog nooit met zoveel zorg een lucifer aangemaakt. Hij paste op, de kop er niet af te breken, en waakte ertegen, dat niet een onverwacht zuchtje die lucifer kon uitblazen...

Het vuur vlamde knetterend en bijna rookloos op en wierp een vrolijke lichtcirkel over het strand. De glanzende, gladde palmboomstammen wierpen zwarte schaduwen over het witte zand.

‘Jonge, jonge, wat een best leven,’ zei Jan, die met de handen om de knieën geslagen, naar het vlamrende vuur zat te kijken.

‘Geen politieagenten die vertellen dat je geen vuurtje mag stoken,’ zei Bob.

‘Geen ouders, die je naar bed sturen,’ grinnikte Jan. ‘En geen provi-siekast om wat te pikken uit te halen,’ besloot Arie.

‘Hou je mond!’ bromde Jan woest. ‘Ik had mijn honger bijna ver-geten.’

‘Aha!’ zei Arie. ‘Dus jij hebt óók honger?’

‘Ik rammel,’ antwoordde Jan. ‘Maar ik zie niet in, wat daar nu aan te doen valt.’

Bob legde armdikke knuppels op het vuur, straalsgewijze en schuin omhoog, zodat een piramide van takken ontstond, waarbinnen het vuur brandde. ‘Nou kunnen we nat hout gebruiken,’ zei Bob.

Arie stond op, nam het bijltje en kwam een tijdje later terug met takken die hij van struiken had afgehakt. Zij hadden tijdens hun kampeer- en zeiltochten geleerd, op wat voor verschillende manieren je vu-ren moet maken. Vuur van kleine, droge takjes maken en aanhouden, is geen kunst. Dat kan de grootste sul, als hij er maar telkens hout bij gooit. Maar een vuur stoken van dikke, groene knuppels is een ander vak! De grondregel ervan is toch heel eenvoudig. Het natste hout wil branden... als het maar eerst droog wordt. Als je dus nat hout wilt stoken, moet je zorgen dat er eerst een behoorlijk vuur van dikke, droge takken wordt aangelegd tot er op het laatst een vuur ontstaat van gloeiende knoesten en stukken droge tak. Je moet er altijd voor zorgen, dat er voldoende óp het vuur blijft liggen. Dat is het hele geheim. Het droge vuur moet zolang branden, dat de natte takken, die er kriskras overheen liggen, door de hitte gedroogd worden en op hun beurt vlam vatten. Je ziet vaak, dat mensen zo dom zijn, om op een fel brandend vuur enkele natte takken te gooien. Die worden met groot gesis langzaam droog, gaan dan branden, maar tegen dat ze droog zijn en vlam vatten is het oorspronkelijke, droge hout al helemaal verbrand en uitgeteerd, en wat er dan nog half doorsmeult, zijn die verse takken, nog nat aan het einde en droog in het midden. En het vuur is dan niet intens genoeg meer om nieuwe takken droog te maken en vlam te laten vatten. Onze drie vrienden kenden het vak van vuren aanmaken en aanhouden in de puntjes. Vóór zij een halfuur bezig waren, zaten zij rond een prachtig, kegelvormig vuur, dat rustig brandde met een hoge vlam.

‘En nu de inventaris,’ zei Bob. ‘Alles hier op de grond leggen.’

Hij maakte met de hand een plek in het witte zandvlak en begon met het blik gecondenseerde melk en het biijltje erop te leggen.

‘Hier horen nog drie geweren bij,’ zei hij. ‘Met de munitie. Hoeveel patronen bezitten we eigenlijk?’

Jan Prins haalde zijn geweer en een leren tasje aan een riem, knielde neer en maakte het tasje open.

‘Vier patroonhouders,’ zei hij even later. ‘Dat is twintig patronen. En nog vier in het geweer!’

Arie had er meer. Een linnen zakje met zes volle patroonhouders.

‘En vier in het geweer,’ zei hij, het magazijn nakijkend.

Bob had geen patroontasje. Hij had zelf die dag niet geschoten en zijn geweer bevatte alleen maar vijf patronen.

‘Dat is alles bij elkaar drieënzestig patronen,’ mompelde hij en stopte de patroonhouders weer weg.

‘Ik hoef natuurlijk niet te zeggen, dat we niet voor de lol moeten gaan schijfschieten of zoiets. Wie weet hoe hard we op een goeie dag die geweren nog eens nodig kunnen hebben.’

Arie begon zijn zakken leeg te halen.

‘Staat er niet ergens in de Camera Obscura dat het verbazend is hoeveel een Hollandse jongen in zijn zakken heeft?’

‘Veel zakken hebben we nou niet bepaald in deze broekjes,’ zei Jan. ‘Het was beter voor ons geweest, als we wat warmer aangekleed op dit eiland waren gekomen!’

Arie was begonnen zijn zakken leeg te slepen en de beide anderen bogen zich voorover. Arie wilde de lol zo lang mogelijk rekken en viste met twee vingers één voor één de dingen te voorschijn.

‘Een zakdoek.’

‘Met een half ons geweervet eraan,’ grinnikte Bob. ‘En aangezien we hier geen zeep hebben om die zakdoek schoon te maken, is ie vanaf heden gepromoveerd tot geweerpoetslap.’

‘Een poetslap tot geweer, heet dat bij de soldaten,’ zei Jan. ‘Als ik een zakdoek was, zou ik machtig trots zijn om tot geweerlap te worden gepromoveerd.’

‘Het is voor een lap heel wat prettiger, vol geweervet te zitten dan vol...’

‘Netjes blijven, Arie.’

‘All right, ouwe,’ zei Arie. ‘Nummer twee. Een knipmes van groot formaat.’

‘Dat is goed werk. Messen zijn hun gewicht in goud waard. Gelukkig is ’t geen padvindermessen.’

‘Praat me niet over padvindermessen,’ kreunde Arie. ‘Die zijn leuk voor gebruik in de huiskamer... maar als je er werkelijk wat mee wilt doen, is alles te zwak. De schroevendraaiers zijn te zwak en de boren buigen om of worden stomp en de messen zijn altijd te klein. Het enige wat er aan werkt zijn de kurketrekkers en de blikopeners, en wat een goed padvinder, die niet aan de drank is, met een kurketrekker moet aanvangen, is me altijd een raadsel geweest. Maar dit is een prima mes.’

Hij dook weer in zijn rechterbroekzak. ‘Een rol touw!’

‘Hoera! Daar kunnen we strikken mee maken om wild te vangen.’

‘Vooropgesteld dat hier wild is, om zich te laten vangen.’

‘En vissen dan? We moeten toch vissen vangen óók! Hier hebben we alvast een lijn!’

‘Ja, maar we hebben geen haken.’

Arie maakte een einde aan het gesprek, door weer in zijn zak te friemelen en op het zand neer te legen... ‘Een zakkompas!’ gilte Bob. ‘Arie, je bent een wonder!’ Jan nam het kompas op en bekeek de blauw-stalen naald die zacht glansde in het vuurlicht.

‘Heb je misschien ook nog een stoomboot je ergens in een broekzak, Arie? Zeg het dan metéén!’

‘Nee,’ zei Arie droog. ‘Dat niet. Maar wél dit!’

Hij gooide een dun voorwerp neer: een blauw-stalen handboortje, een eenvoudig metalen ding, met een schroefdraad aan het ene einde en een omgebogen metalen handvat aan het bovenstuk, een simpel instrumentje, op de rest van de wereld voor enkele centen verkrijgbaar, maar op een onbewoond eiland onbetaalbaar.

‘En hier is nog een broeksknoop,’ ging Arie voort. ‘Daar kunnen we op zuigen als we dorst hebben,’

‘Broeksknoppen zullen we genoeg verliezen,’ zei Jan. ‘Bewaar hem maar goed.’

Arie haalde zijn zakken verder leeg.

‘De rest is niet zoveel bijzonders. Een paar sigaretten in een verfrommeld pakje, een sleutel van een kast... Joost mag weten wat we dáármee moeten uitvoeren...’

‘We kunnen erop fluiten.’

Arie toverde verder nog een droge korst brood uit zijn zakken, die, naar de hardheid te oordelen, er al minstens een paar dagen onderin had gezeten, een veiligheidsspeld, twee koperen houtschroeven, een

koperen kikker, zoals ze op zeilboten zitten, en, wat de twee anderen deed gillen van het lachen: een vijf-dollarbiljet, keurig in vieren gevouwen.

‘Dat liet Warwick een keer uit zijn zak vallen, toen hij zijn zakdoek trok,’ legde Arie uit. ‘En je weet nooit hoe zoiets te pas komt.’

‘Het zal ons niet bar te pas komen hier,’ grinnikte Bob. ‘Zelfs die twee losse, koperen schroeven zijn duizendmaal méér waard dan dat mooie biljet van vijf dollar.’

‘Laten we het toch maar bewaren,’ zei Arie. Jan begon te grinniken.

‘We zullen het tegen de stam van een palmboom spijkeren. Als herinnering aan de beschaafde wereld. Bob, wat heb jij in je zakken?’

‘Ik ben geen rondwandelend pakhuis, zoals Arie. Alsjeblieft: een vuile zakdoek, een zeemansmes, het hangslot van de klerenkist in de kleine kajuit, compleet met sleutel.’

‘Als we inboorlingen ontmoeten, kunnen we dat duur ruilen.’

‘Of het opperhoofd aanbieden om als sieraad door zijn neus te dragen,’ zei Jan. ‘Zo’n prachtig sieraad is nog nooit aan een neger-opperhoofd aangeboden. Waar vind je anders een sieraad, dat je door je neus kunt halen en vervolgens op slot doen? Vrijwaart tegen verlies en diefstal.’

‘Ben je gek,’ zei Bob, ‘we halen het Arie door zijn neus en zeggen dat hij een heel hoog en heel bijzonder opperhoofd is. Hier is nog een klein bosje touw, een spijker en een kapotte splitpen, een stompe potlood en de dop van een petroleumkan. Dat is alles.’

Zij staarden neer op de vreemde verzameling op het strand.

Jan zei zuchtend:

‘Dat is het raarste hoopje, dat ik ooit bij elkaar heb gezien. Vooral dat ene dollarbiljet ziet er zo prachtig uit. Net of een Amerikaan verzeld is geraakt op de rommelmarkt op het Waterlooplein. Nou moet ik eraan geloven.’

De bijdrage van Jan bestond uit een klein, rond zoetviltje zonder handvat en twee aluminium moeren met bouten.

‘We zijn alle drie wél sterk geweest in het meeslepen van ouwe spijkers, schroeven en splitpen,’ zei Arie.

‘Dat is altijd zo aan boord van een zeilboot,’ bromde Bob. ‘Je steekt alle losse moeren en bouten in je zakken, anders raken ze kwijt... Nog meer?’

Jan bracht een ivoren boeddha-beeldje (drie centimeter hoog) te voorschijn.

‘Dat is mijn geluksbeeldje, jongens. Ik vond het in de hut van Braggart. Gestolen goed gedijt niet, maar iets wat je van een dief of muiter steelt, gedijt natuurlijk reuzebest. En hier is nog wat voor de liefhebbers.’

Het was een in- en uitschuifbaar aluminium drinkbekertje.

‘Is dat handig, of niet? Hier heb ik nog een automatisch uitrollende stalen meetlat... eerste kwaliteit. Onbreekbaar en handig in de zak te dragen. Het ding is verdeeld in inches in plaats van in centimeters, maar dat kan ik niet helpen. Voorts vind ik het onvermijdelijke bosje touw... een afgebrande lucifer en een opgevouwen kaartje van de Stille Zuidzee. Met Bobs stompje potlood kunnen we een kruisje zetten op de plaats, waar we vermoedelijk zijn en er elke dag een kwartier boven gaan zitten mediteren. Dat is alles.’

‘Het kon slechter,’ zei Bob.

‘Het kon ook beter,’ bromde Arie, die aan zijn korst brood zat te knabbelen, wat een geweldig lawaai veroorzaakte, want het brood was steenhard en Arie had uitstekende tanden.

‘We hebben nog wat vergeten,’ zei Jan ineens.

‘Nee,’ zei Bob, hem aankijkend. ‘Ik weet wat jij zeggen wou.’

Arie hield op met kauwen.

‘Bedoelen jullie die twee dode muiters in de kloof?’

‘Die moeten we morgen direct gaan begraven. Geen lollig karweitje, maar er is niks aan te doen. En hun zakken nazoeken, natuurlijk... Waar zijn onze pistolen neergelegd?’

‘In een van die watervaten. Daar zijn ze vannacht veilig. En laten we nu in vredesnaam ophouden met kletsen, en Arie... hou op met dat afschuwelijk gekauw op dat brood, want ik heb een honger om te gillen!’

‘Morgen voor dag en dauw ga ik op voedsel uit,’ zei Arie vastberaden, zijn korst brood aan Jan gevend, die op zijn beurt ijverig begon te kauwen.

Bob deed een voorstel.

‘We eten met zijn drieën dat grote blik gecondenseerde melk leeg. Dan hebben we nu wat en morgen koken we in het lege blik.’

‘Daar gaat ook niet veel in,’ bromde Arie.

Bob deed een greep achter zich in het zand, naar het blik.

‘Alsjeblieft, een litersblik. Doe er een halve liter vlees in en een halve liter water en laat maar koken...’

Arie staarde hem met grote ogen aan.

‘Dat betekent dat we driemaal soep moeten koken! Telkens drie keer koken voor één maaltijd... dan ben ik de hele dag alléén met eten koken zoet!’

Bob zei:

‘Ha ha! Ik zal jou eens wat vertellen: de eerste weken werken we ons gewoon te pletter, alleen met aan eten te komen! We zullen nauwelijks tijd over hebben voor iets anders. Let maar eens op! Waar is dat grote mes?’ Hij nam Arie’s grote knipmes, stak het door het blik en begon het deksel in het rond door te zagen.

‘Hier is jouw één derde korst brood,’ zei Jan. ‘Hou goed vast.’

Bob nam lachend het stukje brood in ontvangst, en tuurde in het blik.

‘Allemaal één derde,’ mompelde hij, nam een takje, en stak dat even in het blik. Het was bedekt met dikke, gecondenseerde melk. Met zijn mes maakte Bob twee kepen in het takje op één derde en twee derde van onderen, gaf de bus aan Jan, met het takje erin. ‘Drink op tot het eerste keepje en Arie tot het tweede. Ik de rest.’

Hij kauwde brood en legde nieuwe takken schuin over het rustig knetterende vuur. Jan slobberde de stroperige melk, langs zijn neus loerend, of hij al aan het keepje toe was. Bob schraapte met een mes de resten van de zijkant.

‘Hebben jullie nou nog zo’n honger?’

‘Zo erg niet meer,’ zei Arie.

‘Nee,’ zei Jan Prins, ‘maar een stevig gevoel in je maag geven doet het ook niet.’

Bob deed zijn polshorloge af en staarde erop neer. ‘Wou je het effe gelijk zetten?’ spotte Jan. ‘Kijk eens op de torenklok,’ ried Arie.

‘Kun je nog niet zien door de mist.’

‘Dadelijk komt de trein van acht uur voorbij,’ lachte Arie. ‘Het is twaalf uur als de zon op zijn hoogst staat, dat is altijd prijs.’

Dat was natuurlijk de beste en meest praktische oplossing.

‘Wil iemand het eerst bij het vuur waken?’ vroeg Bob. ‘Laat me ijzig,’ antwoordde Jan. ‘Ik best.’

Bob knikte.

‘Arie tweede, ik derde. Het is nu op mijn horloge tien uur. Hoe laat de zon hier op gaat, weet ik niet; zal wel een uur of vijf zijn. Dat zijn zeven uren wacht. Verdeeld over ons drieën maakt...’

Zij begonnen uit te rekenen, hoeveel zeven uur gedeeld door drie was, maar daar stopten ze gauw mee. Arie opperde:

‘Ik weet iets veel eenvoudigers. Laten we om zeven uur opstaan. Dan hebben we negen uur te verdelen. Dat is elk drie uur waken en we slapen dan nóg maar zes uur. Ik ben zo moe als een hond.’

Niemand had daar iets tegen. Jan stond op, nam zijn geweer, legde het over zijn knieën en ging gehurkt als een Indiaan bij het vuur zitten. Bob en Arie verdwenen tussen de struiken en zochten hun zeewieren bedden op. Zij hadden het warme, droge wier nog niet goed en wel over zich heen getrokken, of zij sliepen als ossen. Boven hen stonden tienduizenden sterren helder aan de zwarte hemel. Er was geen maan. De rook van het vuur steeg loodrecht op in de windstille nacht en verdween in de duisternis daarboven. In het dichte bos krijsten dieren. Kleine dieren, zo te horen. Maar Jan vertrouwde het niet erg en bleef op zijn hoede.

Zo begon de eerste nacht; het soort avontuurlijke nacht, waarvan zij op school, of ’s avonds over hun huiswerk, dikwijls hadden gedroomd, maar die zij nooit hadden gehoopt, ooit werkelijk te kunnen meemaken. Jan hield de wacht, over zijn geweer ineengedoken bij het vuur zittend, scherp turend telkens als hij geritsel hoorde tussen de struiken.

‘Hier zitten we nou,’ mompelde hij in zichzelf. ‘Met niks anders aan kleren dan een kort broekje... Met een paar geweren, geen gereedschap, geen voedsel, geen...’ Hij legde een paar knoesten op het vuur. Het groene hout begon te sissen en sap droop langzaam uit de afgekapte einden.

‘Maar voor geen honderdduizend gulden zou ik willen, dat ik nu weer in Holland was.’

Hij dacht daar even over na. Als er nu iemand kwam die hem honderdduizend gulden zou willen geven, als hij weer in Holland werd getoverd, op de banken van de h.b.s.... Jan deed zijn leren tasje open en keek op het horloge. Vijf voor een! Tijd om Arie te wekken! Het was niet makkelijk, om die dikkerd wakker te krijgen, maar eindelijk zat hij overeind in zijn zeewiernest, en wreef zijn ogen uit.

‘Aflossen van de wacht, Arie.’ Arie krabbelde overeind.

‘Neem mijn plaats maar, die is lekker warm.’

Jan trok zijn kort linnen broekje uit, kroop tussen het ritselende wier, en stak zijn hoofd omhoog. Arie stond zich aan te kleden, een eenvoudig iets, want het enige wat hij had om aan te trekken, was ook een broekje.

‘Zeg, Arie.’